

Донецький державний
університет управління

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна робота в екстремальних ситуаціях

КАФЕДРА

соціології управління

РОЗРОБНИК

Николаєва Валентина Іванівна

к.пед.н., доцент

nykolaieva.v@inbox.dsum.edu.ua

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3

кредити ЄКТС
(90 годин)

42

годин контактна робота з викладачем
(14 годин лекцій;
28 годин практичних занять)

48

години - самостійна робота

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший

бакалавр

МОВА ВИКЛАДАННЯ

українська

ФОРМА КОНТРОЛЮ

залік

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

нормативна для всіх здобувачів вищої освіти

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

успішне опанування дисциплін: «Соціологія», «Психологія», «Вступ до спеціальності», «Технології соціальної роботи (зарубіжний і вітчизняний досвід)», «Основи психодіагностики та психоконсультації» та інших дисциплін, що безпосередньо формують компетенції фахівця відповідної спеціальності

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовка майбутніх соціальних працівників до практичної роботи з надання психосоціальної підтримки різних уразливих категорій населення в екстремальних ситуаціях

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Напрями соціальної роботи в екстремальних ситуаціях

- Тема 1.** Специфіка та напрями соціальної роботи в екстремальних ситуаціях
- Тема 2.** Соціальна допомога особам, які пережили травму чи втрату (зокрема, внаслідок стихійного лиха або війни)
- Тема 3.** Попередження насильства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми
- Тема 4.** Запобігання відмовам від дітей раннього віку

Модуль 2. Психосоціальна робота в екстремальних ситуаціях

- Тема 5.** Професійна компетентність фахівців із соціальної роботи щодо підтримки вразливих сімей з дітьми
- Тема 6.** Надання першої медичної допомоги при невідкладних станах. Техніки саморегуляції.
- Тема 7.** Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України
- Тема 8.** Соціально-психологічне забезпечення подолання наслідків надзвичайної ситуації

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- знання моделей втручання та функції соціального працівника / фахівця із соціальної роботи, видів можливих послуг;
- знання особливостей надання послуг випускникам інтернатних закладів; особам, які постраждали внаслідок стихійного лиха або війни; сім'ям, в яких однією з основних проблем є насильство та жорстоке поводження, міграція та вимушене переселення, досвід інтернатного виховання, ризик відмови від дитини раннього віку або влаштування дитини в інтернатний заклад тощо;
- знання основних напрямів соціальної роботи, які впроваджують недержавні організації;
- знання нормативно-законодавчого забезпечення надання різних видів соціальної підтримки в надзвичайних умовах;

Донецький державний університет управління

- вміння використовувати практичний інструментарій для діагностування та оцінки рівня вразливості;
- вміння налагоджувати партнерські стосунки з недержавними організаціями за умови соціального діалогу і посередництва;
- володіння навиками надання першої медичної допомоги;
- формування навиків надання екстреної психосоціальної допомоги;
- володіння техніками та методиками саморегуляції.

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАННЯ

- традиційні та проблемні лекції;
- практичні заняття, тренінгові заняття, ділові ігри, кейс-стаді;
- методи групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань.

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 100 балів.

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

- Виконання завдань на практичних заняттях ~ 30 балів.
- Складання кожного письмового модульного контролю – всього 20 балів;
- Виконання творчо-пошукового завдання ~ 30 балів
- Захист презентації ~ 10 балів
- Заохочувальні бали ~ 10 балів.

Залік виставляється на останньому занятті за підсумком накопичених балів поточної успішності – ≥ 60 балів.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи:

перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, олімпіадах, іншій - науковій, методичній роботі тощо).

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента:

Шкала оцінювання ЕКТС	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Відмінно	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	Добре	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	Незадовільно	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

Донецький державний університет управління

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
2. . Психосоціальна допомога в роботі з кризовою особистістю : [навчальний посібник] / наук. ред. та керівник проблем. групи Л. М. Вольнова. К.: В-во НПУ імені М. П. Драгоманова , 2012. 275 с.
3. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період: метод. рек. / Н.П. Бочкор, Є.В. Дубровська, О.В. Залеська та ін. Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014.84 с.
4. Соціальна робота з жінками : навчальний посібник для студентів спеціальностей 231 Соціальна робота та 232 Соціальне забезпечення уклад.: А. І. Войтовська, О. О. Кравченко. Умань: Візаві, 2018. 229 с.
5. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України : посіб. для практиків соціальної сфери / Мельник Л.А. та ін. ; за ред. Волинець Л.С. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2015. 72 с.
6. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / За заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с.
7. Николаєва В. І. Система соціальної підтримки в умовах воєнного конфлікту: проблеми транспарентності. Держава та регіони. Серія: «Державне управління». 2018. №1(61). С.133-138.
8. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту: навчально-методичний посібник. К. : Агентство «Україна». 2015. 176 с.
9. Николаєва В.І. Впровадження комплексної соціальної допомоги дітям внутрішньо переміщених осіб в Україні. Психосоціальна підтримка осіб з травмою війни: міжнародний досвід та українські реалії: збірник матеріалів, доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Маріуполь, 28 лютого 2018 р. Маріуполь: ДонДУУ. 2018. С.201-204.

Англомовна література:

- 1.Nykolaieva V. Prerequisites and features of the deinstitutionalization reform implementation of children institutions in Ukraine. Evropský časopis ekonomiky a managementu. Svazek 5. Vydání 3. 2019. S. 28-33.
- 2.Recommendation CM/Rec(2011)12 of the Committee of Ministers to member states on children's rights and social services friendly to children and families (Adopted by the Committee of Ministers on 16 November 2011 at the 1126th meeting of the Ministers' Deputies).URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1872121>.
3. Working with national or ethnic, religious and linguistic minorities and indigenous peoples in forced displacement / United Nations High Commissioner for Refugees. 2011.

Інтернет джерела:

1. Дубініна Я.П. Оволодіння технологіями психосоціальної допомоги як складова професійної підготовки фахівця з соціальної роботи URL:<http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/10251/1/131-132.pdf> Громадський простір. URL: <https://www.prostir.ua/>
2. Методичні рекомендації щодо надання першої психологічної допомоги сім'ям з дітьми, дітям, які перебувають/перебували у зоні збройного конфлікту (лист Мінсоцполітики від 25.09.2014 № 48/56/235-14). URL: <https://www.msp.gov.ua/>
- 3.Допомога людині, яка знаходиться у стані шоку, стресу чи травми. URL: <https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Brochures%20for%20social%20workers.pdf>